

Sygn. akt VI U 1422/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Karolina Chudzinska

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marzena Sobiecka

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2022 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: W. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 18 sierpnia 2021 r., znak: (...)

z dnia 19 sierpnia 2021 r. znak; (...)

w sprawie: W. Z.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę

oddala odwołania

Sędzia Karolina Chudzinska

Sygn. akt VI U 1422/21

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 18 sierpnia 2021r. oraz z dnia 19 sierpnia 2021r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. przyznał ubezpieczonemu W. Z. emeryturę od 1 lipca 2021 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Jednocześnie organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z uwagi na zbieg prawa do emerytury z Wojskowego Biura Emerytalnego, gdyż może być wypłacane tylko jedno świadczenie – wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł ubezpieczony zaskarżając powyższe decyzje w części zawieszającej wypłatę świadczenia i wnosząc o ich zmianę i ustalenie, że emerytura nie podlega zawieszeniu oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołań wskazano m.in. na naruszenie art. 95 ust. 2 ustawy emerytalnej i podkreślono, iż powód nie może pogodzić się z tym, iż odprowadzane składki nie prowadzą do wypłaty świadczenia mimo, iż samo świadczenie zostało przyznane i ustalone w określonej wysokości. W sytuacji zawieszenia kwota emerytury nigdy nie zostanie wykorzystana.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie wniesionych odwołań, powołując się ponownie na okoliczności przytoczone w ich uzasadnieniach.

Sąd ustalił, co następuje :

Ubezpieczony W. Z. (ur. (...)) ma przyznaną emeryturę wojskową od 16 czerwca 1994r. Wspomniana emerytura bez zwiększenia z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą stanowi 75 % podstawy jej wymiaru. W tej sytuacji brak jest możliwości ponownego ustalenia jej wysokości z uwzględnieniem okresu składkowego z tytułu zatrudnienia po zwolnieniu ze służby.

W dniu 26 lipca 2021 r. ubezpieczony złożył w ZUS-ie Oddziale w B. wniosek o emeryturę, wskazując na okres ubezpieczenia od 1 sierpnia 1994r. do 31 lipca 2019 r.

Dowód: informacja z WBE (k. 26 akt), wniosek o emeryturę – akta ZUS.

Stan faktyczny sprawy został ustalony na podstawie dokumentów i był niesporny między stronami, sporna natomiast pozostawała kwestia, czy wnioskodawca ma prawo do pobierania dwóch świadczeń, czy też jednego świadczenia wyższego lub wybranego przez ubezpieczonego.

Rozstrzygając powyższą kwestię Sąd miał na uwadze, iż dotychczasowe orzecznictwo w analogicznych sprawach było różne. W tej sytuacji, w dniu 15 grudnia 2021r. Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów podjął uchwałę, zgodnie z którą ubezpieczonemu, który znajduje się w sytuacji takiej, jak odwołujący – wypłaca się jedno świadczenie – wyższe lub wybrane przez niego (III UZP 7/21). W ocenie Sądu – w celu zachowania jednolitości orzecznictwa zasadne jest stosowanie powyższej uchwały, aczkolwiek pozostaje kwestia związana z brakiem adekwatności pomiędzy uiszczaniem składek a możliwością skorzystania ze świadczenia bądź podwyższenia świadczenia już przyznanego, która nie jest regulowana obowiązującymi przepisami.

Sąd, analizując wskazany problem z uwzględnieniem wspomnianej uchwały SN, miał na względzie, że zagadnienie pobierania zbiegających się świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym emerytury nabywanej z powszechnego ubezpieczenia społecznego oraz wojskowej emerytury, czy renty inwalidzkiej przyznawanej w oparciu o przepisy dotyczące zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, jest objęte regulacją art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna), który wprowadza regułę pobierania jednego świadczenia - wyższego lub wybranego przez uprawnionego w sytuacji tzw. zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w tej ustawie, jak również w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie emerytalnej z prawem do świadczeń przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym, między innymi żołnierzy zawodowych. Reguła pobierania jednego świadczenia emerytalno-rentowego znalazła swoje odzwierciedlenie również w art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 586 - dalej jako ustawa zaopatrzeniowa), który to przepis stanowi, iż w przypadku zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w tejże ustawie zaopatrzeniowej z prawem do emerytury lub renty określonym w odrębnych przepisach (w szczególności w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy zaopatrzeniowej wykluczają zatem możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami

z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi przez ustawodawcę wyjątkowymi sytuacjami. Zasada pobierania jednego świadczenia doznaje wyjątku, między innymi w art. 96 ust. 1 ustawy emerytalnej, który w punkcie 1 odnosi się do renty inwalidy wojennego i wojskowego, którego niezdolność do pracy pozostaje w związku ze służbą wojskową, w punkcie 2 dotyczy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej pobytem w miejscach, o których mowa w art. 3 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 517); natomiast w punkcie 3 odnosi się do prawa

do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową, co znajduje rozwinięcie w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Z kolei wyjątek od ogólnych zasad wypłacania jednego świadczenia, wynikający z art. 95 ust. 2 ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczy przypadku emerytur wojskowych obliczonych na podstawie art. 15a ustawy z dnia 10 grudnia

1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, to jest emerytury żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r. Przywołane powyżej unormowania, zarówno art. 95 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak i art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy wykluczają możliwość wypłaty zbiegających się świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych, poza wskazanymi wyżej wyjątkowymi sytuacjami. Wypada przy tym zaznaczyć, iż zasada prawa do pobierania tylko jednego świadczenia z zakresu zabezpieczenia społecznego nie jest nowa i została do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przejęta z ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r.

o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Zagadnienie związane z prawem do pobierania jednego ze zbiegających się świadczeń emerytalno-rentowych zostało również omówione

w orzecznictwie Sądu Najwyższego, przy czym judykatura nie była w tym względzie jednolita. Między innymi w wyrokach z dnia 4 grudnia 2013 r. (II UK 223/13, LEX nr 1394110), z dnia 8 maja 2012 r. (II UK 237/11, OSNP 2013, nr 7-8, poz. 91) oraz z dnia 24 maja 2012 r. (II UK 261/11, LEX nr 1227967), Sąd Najwyższy opowiedział się przeciwko możliwości jednoczesnego pobierania świadczenia wypłacanego z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz z zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin. Natomiast w innych orzeczeniach wskazywano, że o zastosowaniu wyjątku od zasady wypłacania jednego świadczenia decyduje brak możliwości obliczenia emerytury wojskowej przy uwzględnieniu "cywilnego" stażu emerytalnego, a nie data przyjęcia żołnierza zawodowego do służby wojskowej.

Ostatecznie, rozstrzygając różne poglądy prezentowane w orzecznictwie, Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 15 grudnia 2021 r. (III UZP 7/21, LEX nr 3274620) wyraził pogląd, że ubezpieczonemu, który pozostawał w zawodowej służbie wojskowej przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pobiera emeryturę wojskową wynoszącą 75% podstawy jej wymiaru obliczoną bez uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych, z tytułu których jest uprawniony również do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez niego.

Sąd Okręgowy w przedmiotowej sprawie, uwzględniając pogląd zaprezentowany w ww. uchwale oraz dokonując wykładni językowej

i systemowej przedstawionych powyżej regulacji prawnych, przyjął, iż ubezpieczony, choć nabył prawo do emerytury wojskowej, jak również emerytury z FUS, to jest uprawniony do pobierania jednego z tych świadczeń. W przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, umożliwiające odstępianie od ogólnej zasady wypłacania jednego świadczenia. W realiach rozpatrywanego przypadku nie znajduje zastosowania przepis art. 95 ust. 2 ustawy, z racji tego, że ubezpieczony pozostawał w służbie wojskowej przed 2 stycznia 1999 r. i przyznane mu przez Wojskowe Biuro Emerytalne świadczenie nie zostało obliczone wedle zasad określonych w art. 15a albo art. 18e ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że wniesione odwołania nie zasługują na uwzględnienie i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., wspomniane odwołania oddalił.

Sędzia Karolina Chudzinska